

**REPUBLIKA HRVATSKA
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE**

**OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA IZMJENA I DOPUNA
DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE
ZA 2009. GODINU**

Zagreb, 11. srpnja 2009.

SADRŽAJ

1. MAKROEKONOMSKI OKVIR	3
2. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	4
3. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA	6
4. PROCJENA UKUPNOG MANJKA/VIŠKA DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	9
5. RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	10
6. IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI.....	11
7. PROCJENA UKUPNOG MANJKA/VIŠKA KONSOLIDIRANE OPĆE DRŽAVE	13

1. MAKROEKONOMSKI OKVIR

Preljevanje financijske krize na hrvatskog gospodarstvo očitivalo se u realnom padu bruto domaćeg proizvoda od 6,7% u prvom tromjesečju 2009. godine. Dostupni visokofrekventni makroekonomski pokazatelji za prvih pet mjeseci ove godine ukazuju na međugodišnje smanjenje ekonomske aktivnosti na razini čitave 2009. godine. Industrijska proizvodnja smanjena je 9,4% na međugodišnjoj razini, trgovina na malo ostvarila je realno smanjenje od 17,0%, a broj turističkih noćenja je smanjen 9,4%. Robni izvoz je zabilježio međugodišnje smanjenje od 15,5%, dok je smanjenje robnog uvoza iznosilo 25,5%. Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je 3,6% u prvih pet mjeseci 2009. godine.

U skladu s opisanim kretanjima, na razini čitave 2009. godine se očekuje realno smanjenje bruto domaćeg proizvoda od 4,5%. Što se tiče sastavnica bruto domaćeg proizvoda s rashodne strane, očekuje se realno smanjenje svih komponenti. Pad osobne potrošnje biti će posljedica smanjenja realne mase plaća, usporavanja rasta potrošačkih kredita, djelovanja efekta bogatstva te prisutnih negativnih očekivanja. Otežani uvjeti i visoki troškovi financiranja u zemlji i inozemstvu dovest će do realnog pada investicija. Uslijed pada domaće potražnje, ali i smanjenja uvoznih cijena, prvenstveno cijena energenata te poljoprivrednih i drugih sirovina, u 2009. godini očekuje se snažno realno smanjenje uvoza roba i usluga. Uzevši u obzir predviđenu kontrakciju gospodarske aktivnosti glavnih hrvatskih izvoznih partnera te zemalja iz kojih u Hrvatsku pristiže najveći broj turista, očekuje se i smanjenje izvoza roba i usluga, no u manjoj mjeri nego što je to slučaj s uvozom. Tako je za očekivati da u 2009. godini dođe do značajnog smanjenja deficita tekućeg računa platne bilance, a uzimajući u obzir otežano inozemno financiranje te opisana gospodarska kretanja u zemlji, također se očekuje značajno usporavanje ili stagnacija rasta inozemnog duga. Kretanja na tržištu rada trebala bi pratiti razvoj gospodarske aktivnosti, pa se u 2009. godini predviđa pad zaposlenosti i povećanje nezaposlenosti. Uslijed slabljenja inflatornih pritisaka koje generira domaća potražnja, kao i troškovnih i uvezenih inflatornih pritisaka, u ovoj se godini očekuje smanjenje prosječne inflacije na 2,7%.

Tablica 1.: Osnovni makroekonomski pokazatelji

	2007.	2008.	III 2009.	IV 2009.	V 2009.	I - V 2009.
Bruto domaći proizvod, realni rast	5,5	2,4	-	-	-	-
Industrijska proizvodnja, % godišnja promjena	4,9	1,2	-6,6	-7,1	-7,3	-9,4
Trgovina na malo, realna % godišnja promjena	5,3	-0,5	-17,4	-14,5	-19,3	-17,0
Noćenja turista, % godišnja promjena	5,6	2,0	-30,5	8,8	-13,5	-9,4
Indeks građevinskih radova, % godišnja promjena	2,4	11,8	6,1	-4,3	-	-
Indeks potrošačkih cijena, % godišnja promjena	2,9	6,1	3,8	3,9	2,7	3,6
Prosječna mjesečna bruto plaća, u kunama	7.047	7.544	7.816	7.700	-	-
Stopa nezaposlenosti ILO, %	9,6	8,4	-	-	-	-
Broj registriranih nezaposlenih, 1000, kr	255	241	267	264	256	256
Broj zaposlenih, 1000, kr	1.516	1.544	1.512	1.513	1.518	1.518

Izvor: Državni zavod za statistiku

2. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Recentna kretanja globalne gospodarske aktivnosti, a naročito kretanja u okruženju ostvaruju učinke i na razvoj gospodarske aktivnosti u Hrvatskoj. Izmijenjeni makroekonomski i financijski uvjeti imaju za posljedicu nižu razinu očekivanih prihoda državnog proračuna u odnosu na važeći plan državnog proračuna za 2009. godinu.

Novi plan prihoda državnog proračuna za 2009. godinu temeljen je na planiranim makroekonomskim kretanjima, dosadašnjem ostvarenju prihoda u 2009. godini, kao i očekivanjima u kretanju pojedinih prihoda do kraja godine. Prema novom planu, **ukupni prihodi** za 2009. godinu iznose 109,8 milijardi kuna što je smanjenje od 6,8 milijardi kuna u odnosu na plan. Ukupni prihodi sastoje se od prihoda poslovanja planiranih u iznosu 109,5 milijardi kuna te prihoda od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 338,5 milijuna kuna.

Porezni prihodi iznosom su najznačajniji prihodi proračuna, a novim planom za 2009. godinu planirani su u iznosu od 59,1 milijardu kuna, dok su u odnosu na plan smanjeni za 5,7 milijardi kuna. U okviru poreznih prihoda, novim planom za 2009. godinu najveće smanjenje bilježe porez na dodanu vrijednost i trošarine. Projicirani iznos poreznih prihoda za 2009. godinu ispod je razine ostvarenja u 2007. godini.

Prihodi od poreza na dohodak prema novom planu za 2009. godinu iznose 1,6 milijardi kuna, što je u odnosu na plan povećanje od 47,0 milijuna kuna. Novi plan prihoda od poreza na dohodak u skladu je s ostvarenjem po osnovi ovog poreza u dosadašnjem razdoblju.

Novim planom za 2009. godinu **prihodi od poreza na dobit** smanjuju se za 689,4 milijuna kuna u odnosu na plan i iznose 9,6 milijardi kuna. Navedeno je rezultat smanjenja gospodarske aktivnosti u prethodnoj godini.

Prihodi od poreza na imovinu smanjuju se za 22,3 milijuna kuna u odnosu na plan i iznose 596,4 milijuna kuna.

Očekivani **prihod od poreza na dodanu vrijednost** bilježi najveći pad u odnosu na plan. Tako se novim planom za 2009. godinu prihod od PDV-a procjenjuje u iznosu od 36,3 milijarde kuna, što je za 4,1 milijardu kuna manje od plana.

Prihod od trošarina novim planom za 2009. godinu bilježi smanjenje od 738,0 milijuna kuna u odnosu na plan i iznosi 7,9 milijardi kuna.

Prihodi od **socijalnih doprinosa** novim planom za 2009. godinu projicirani su u iznosu 40,8 milijardi kuna i ostaju na ranije planiranom iznosu. Prema novom planu prihodi od socijalnih doprinosa ostvarit će se približno na razini iz 2008. godine.

Prihodi od pomoći prema novom planu za 2009. planirani su u iznosu od 1,1 milijardu kuna.

Prema novom planu za 2009. godinu **prihodi od imovine** iznose 5,1 milijardu kuna što je smanjenje od 11,9 milijuna kuna u odnosu na plan.

Prihodi od administrativnih pristojbi i prihodi po posebnim propisima novim planom za 2009. godinu smanjeni su za 1,0 milijardu kuna i iznose 2,9 milijardi kuna.

Ostali prihodi državnog proračuna koji se sastoje od prihoda od kazni, prihoda od vlastite djelatnosti proračunskih korisnika, te donacija od pravnih i fizičkih osoba izvan opće države novim planom za 2009. godinu ostali su približno na razini plana.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine se novim planom za 2009. godinu planiraju u iznosu od 338,5 milijuna kuna čime su u odnosu na plan smanjeni za 42,8 milijuna kuna.

Tablica 2.: Usporedba prihoda državnog proračuna planiranih planom i rebalansom za 2009. godinu

<i>mil. HRK</i>	2007.	2008.	Plan 2009.	Indeks P09./08.	Povećanje/smanjenje	Novi plan 2009.	Indeks NP09./P09.
PRIHODI POSLOVANJA	108.320,6	115.772,7	116.221,9	100,4	-6.737,3	109.484,6	94,2
1. Prihodi od poreza	60.837,4	66.345,0	64.755,9	97,6	-5.696,8	59.059,2	91,2
Porez na dohodak	1.772,7	1.687,5	1.508,8	89,4	47,0	1.555,8	103,1
Porez na dobit	8.816,4	10.564,7	10.239,6	96,9	-689,4	9.550,2	93,3
Porezi na imovinu	578,6	635,9	618,7	97,3	-22,3	596,4	96,4
Porezi na robu i usluge	48.028,2	51.556,0	50.435,8	97,8	-4.863,7	45.572,1	90,4
- Porez na dodanu vrijednost	37.748,0	41.308,0	40.442,2	97,9	-4.125,5	36.316,7	89,8
- Porez na promet	168,5	166,5	168,8	101,3	-26,6	142,2	84,3
- Trošarine	9.096,9	8.948,9	8.685,6	97,1	-738,0	7.947,6	91,5
- Poseban porez na automobile	1.433,4	1.452,8	1.352,3	93,1	-418,6	933,7	69,0
- Poseban porez na naftne derivate	3.413,1	3.138,9	2.973,9	94,7	-138,5	3.112,4	104,7
- Poseban porez na alkohol	231,3	218,8	201,0	91,9	-43,4	157,6	78,4
- Poseban porez na pivo	743,0	717,4	688,7	96,0	-0,9	687,8	99,9
- Poseban porez na bezalkoholna pića	142,5	139,2	131,1	94,2	0,2	131,4	100,2
- Poseban porez na duhanske preradevine	2.943,6	3.084,3	3.141,2	101,8	-403,9	2.737,3	87,1
- Poseban porez na kavu	161,9	167,0	167,1	100,1	-11,4	155,7	93,2
- Poseban porez na luksuzne proizvode	28,0	30,5	30,2	98,8	1,6	31,8	105,3
- Porezi i naknade od igara na sreću i zabavu	505,1	588,6	596,5	101,3	37,7	634,2	106,3
- Ostali porezi na robu i usluge	509,6	543,9	542,8	99,8	-11,4	531,4	97,9
Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	1.641,5	1.900,9	1.953,0	102,7	-168,4	1.784,6	91,4
2. Doprinosi	37.203,5	40.703,5	40.771,1	100,2	0,0	40.771,1	100,0
Doprinosi za zdravstveno osiguranje	16.940,2	18.652,6	18.711,0	100,3	0,0	18.711,0	100,0
Doprinosi za mirovinsko osiguranje	18.543,1	20.154,8	20.156,5	100,0	0,0	20.156,5	100,0
Doprinosi za zapošljavanje	1.720,2	1.896,1	1.903,6	100,4	0,0	1.903,6	100,0
3. Pomoći	477,0	542,6	1.118,1	206,1	-33,7	1.084,4	97,0
4. Prihodi od imovine	6.681,1	4.672,1	5.111,4	109,4	-11,9	5.099,5	99,8
Prihodi od financijske imovine	1.476,9	880,5	1.670,5	189,7	-66,3	1.604,3	96,0
Prihodi od nefinancijske imovine	5.204,3	3.791,6	3.440,9	90,8	54,3	3.495,2	101,6
5. Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	2.574,4	2.939,6	3.892,8	132,4	-1.000,9	2.892,0	74,3
6. Ostali prihodi	547,1	569,9	572,5	100,5	6,0	578,5	101,0
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	498,7	303,4	381,3	125,7	-42,8	338,5	88,8
1. Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	19,6	41,7	58,6	140,6	-7,6	50,9	87,0
2. Prihodi od prodaje proizvedene imovine	281,2	254,4	318,8	125,3	-33,9	284,9	89,4
3. Prihodi od prodaje proizvedene katkotrajne imovine	198,0	7,4	4,0	53,9	-1,3	2,7	67,6
UKUPNI PRIHODI PRORAČUNA	108.819,3	116.076,1	116.603,3	100,5	-6.780,1	109.823,1	94,2

3. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

S obzirom na trenutnu gospodarsku situaciju i rizike koji prijete financijskoj stabilnosti države, odgovornost je Vlade Republike Hrvatske prilagoditi fiskalnu politiku novonastalim okolnostima. Zbog nastavka trenda smanjenja prihoda i povećanja deficita nužna je daljnja racionalizacija rashoda i njihovo stavljanje u okvire novih proračunskih mogućnosti, zbog čega se Vlada odlučila na novi rebalans državnog proračuna.

S obzirom na jačanje negativnih utjecaja globalne krize na hrvatsko gospodarstvo, ovaj rebalans preduvjet je nastavka provedbe antirecesijskih mjera te održavanja likvidnosti i dinamike plaćanja.

Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2009. godinu ukupni rashodi smanjuju se sa 121,6 milijardi na 120,8 milijardi kuna, odnosno za 780,6 milijuna kuna.

Ministarstva i drugi proračunski korisnici dodatnom racionalizacijom poslovanja smanjili su troškove provođenja svojih programa, usmjerivši dio tih sredstava na financiranje antirecesijskih mjera, u prvom redu održanje životnog standarda najugroženijih skupina stanovništva.

Smanjenja su provedena prvenstveno na pozicijama:

- 110 milijuna kuna Hrvatskih željeznica;
- 25,0 milijuna kuna izgradnje prometne infrastrukture;
- 15,5 milijuna kuna razvoja otoka i priobalja;
- 25,0 milijuna kuna poticanja redovitih pomorskih linija;
- 50,0 milijuna kuna vodnog gospodarstva;
- 218,9 milijuna kuna udžbenika;
- 173,0 milijuna kuna kapitalnih projekata (ponajprije u pravosuđu i školstvu);
- 32,4 milijuna kuna skrbi za hrvatske branitelje;
- 130,8 milijuna kuna ostalih rashoda proračunskih korisnika (**službena putovanja, intelektualne i osobne usluge, reprezentacija i slično**).

Rebalansom je predviđeno **smanjenje plaća državnih dužnosnika** smanjenjem osnovice za obračun plaća **za daljnjih 5%** u odnosu na osnovicu iz travnja 2009. godine.

Nadalje, smanjenje su i **mirovine određene prema Zakonu o pravima i dužnostima zastupnika u Hrvatskom saboru za 10%**.

Tablica 3.: Rashodi državnog proračuna

mil. HRK	2007.	2008.	Plan 2009.	Indeks P09./08.	Povećanje/ smanjenje	Novi plan 2009.	Indeks NP09./ P09.
3 RASHODI POSLOVANJA	108.007,5	115.292,4	118.599,0	102,9	-388,4	118.210,6	99,7
31 Rashodi za zaposlene	26.922,9	21.594,3	22.083,2	102,3	100,5	22.183,6	100,5
32 Materijalni rashodi	7.513,4	8.528,9	8.936,6	104,8	-292,3	8.644,3	96,7
34 Financijski rashodi	5.066,1	5.348,0	5.249,0	98,1	3,6	5.252,6	100,1
35 Subvencije	6.492,0	6.859,5	6.577,2	95,9	-109,9	6.467,2	98,3
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	8.312,1	5.716,5	5.423,6	94,9	-57,4	5.366,1	98,9
37 Naknade grad.i kućan.na tem.osig.i dr. naknade	48.140,7	60.135,6	63.935,1	106,3	131,9	64.067,0	100,2
38 Ostali rashodi	5.560,3	7.109,6	6.394,4	89,9	-164,7	6.229,7	97,4
4 RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	3.043,9	3.291,5	2.979,3	90,5	-392,2	2.587,1	86,8
41 Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	90,8	220,8	184,8	83,7	-14,6	170,1	92,1
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	2.633,3	2.799,4	2.507,2	89,6	-333,0	2.174,2	86,7
43 Rashodi za nabavu pl.metala i ost.pohr.vrijednosti	9,6	10,1	5,5	54,7	-1,0	4,5	81,9
44 Strateške zalihe	36,6	86,8	12,0	13,8	-10,0	2,0	16,7
45 Rashodi za dodatna ulaganja na nefinan. imovini	273,6	174,4	269,7	154,6	-33,6	236,2	87,6
UKUPNI RASHODI (3+4)	111.051,4	118.584,0	121.578,3	102,5	-780,6	120.797,6	99,4

Izvor: Ministarstvo financija

Rashodi za zaposlene

U strukturi rashoda za zaposlene rashodi za plaće ostali su nepromijenjeni. To ukazuje na činjenicu da su proračunski korisnici državnog proračuna ozbiljno pristupili racionalizaciji poslovanja i nisu povećavali broj zaposlenih. U okviru ove kategorije povećani su isključivo ostali rashodi za zaposlene, čija je visina temeljem danih prava utvrđena kolektivnim ugovorima, u iznosu od 99,7 milijuna kuna.

Materijalni rashodi

Rebalansom su se sva raspoloživa sredstva alocirala prvenstveno na zakonski utvrđene obveze (obveze s osnova radnog odnosa, mirovine i socijalna davanja), a pojačano su se kontrolirali troškovi „hladnog pogona“ ministarstava, središnjih državnih ureda, državnih upravnih organizacija, agencije i ostalih proračunskih korisnika državnog proračuna. S te osnove materijalni rashodi rebalansom se smanjuju za 292,3 milijuna kuna.

Napravljene su uštede na svim kategorijama materijalnih rashoda, a najznačajnije su na: službenim putovanjima (13,9 milijuna kuna), stručnom usavršavanju zaposlenika (10,4 milijuna kuna), uslugama telefona, pošte i prijevoza (17,0 milijuna kuna), uslugama tekućeg i investicijskog održavanja (28,0 milijuna kuna); promidžbe i informiranja (6,8 milijuna kuna); intelektualnim i osobnim uslugama (48,4 milijuna kuna) te reprezentaciji (7,6 milijuna kuna).

Financijski rashodi

Ovi rashodi rebalansom se neznatno povećavaju za 3,6 milijuna kuna.

Subvencije i kapitalne pomoći

Racionalizacija poslovanja trgovačkih društava u vlasništvu države (javnih poduzeća) jedna je od antirecesijskih mjera koja se pozitivno odražava u proračunu kroz smanjenje izdvaja za subvencije tim društvima. Tako se ukupni rashodi za subvencije i kapitalne pomoći rebalansom smanjuju za 232,2 milijuna kuna prvenstveno za subvencije Hrvatskim željeznicama i poticanje redovitih pomorskih linija (Jadrolinija).

Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države

Ovi rashodi rebalansom se smanjuju za 57,4 milijuna kuna kao rezultat povećanja na strani potpora izravnanja za financiranje decentraliziranih funkcija i smanjenja prvenstveno programa regionalnog razvoja.

Naknade građanima i kućanstvima

Najveću stavku u rashodima poslovanja čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade koje su u proračunu 2009. godine planirane u iznosu od 63,9 milijardi kuna.

Većinu navedenih rashoda čine mirovine i to u 2009. godini s 34,1 milijardi kuna.

Izuzev mirovina, prethodno spomenuta skupina rashoda obuhvaća i naknade utvrđene propisima o zdravstvenom i socijalnom osiguranju te ostale vrste naknada koje građani i kućanstva dobivaju iz proračuna neovisno o sustavima osiguranja.

U okviru ove kategorije rashoda planirano je povećanje od 131,9 milijuna kuna koje je rezultat:

- smanjenja mirovina određenih prema Zakonu o pravima i dužnostima zastupnika u Hrvatskom saboru;
- smanjenja skrbi za hrvatske branitelje;
- smanjenje naknade za dječji doplatak zbog smanjenja broja korisnika;
- povećanje naknada za nezaposlene.

Prvenstveno unutar ove kategorije napravljena je preraspodjela i to na pozicijama Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi bez efekta na smanjenje, odnosno povećanje proračuna.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine iznose 2,6 milijardi kuna što je za 392,2 milijuna kuna manje od plana 2009. godine.

Kapitalne investicije u izgradnju i dodatna ulaganja u znanosti i školstvu, pravosuđu, na graničnim prijelazima i dr. usporavaju što je rezultiralo smanjenjem tih rashoda za 173,0 milijuna kuna.

Ulaganja u nabavu udžbenika za učenike osnovnih i srednjih škola klasificiraju se kao rashodi za nabavu nefinancijske imovine. Sredstva za nabavu udžbenika i drugih nastavnih sredstava u osnovnim i srednjim školama osiguravala su se u državnom proračunu horizontalno – prema broju učenika, za sve učenike. Tako postavljen model financiranja u ovim je uvjetima bio financijski neodrživ te je efekt njihovog ukidanja od 218,9 milijuna kuna uključen u rebalans.

4. PROCJENA UKUPNOG MANJKA/VIŠKA DRŽAVNOG PRORAČUNA

Slijedom ukupno planiranih prihoda državnog proračuna u iznosu od 109,8 milijardi kuna, koje čine prihodi poslovanja i prihodi od prodaje nefinancijske imovine, te ukupno planiranih rashoda državnog proračuna u iznosu od 120,8 milijardi kuna, a koje čine rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine, planirani manjak državnog proračuna za 2009. godinu iznosi 11 milijardi kuna ili 3,3% procijenjenog bruto domaćeg proizvoda.

Tablica 4.: Ukupni manjak državnog proračuna

<i>mil. HRK</i>	Ostvarenje 2007.	Ostvarenje 2008	Plan 2009	Novi plan 2009
Prihodi (6+7)	108.819	116.076	116.603	109.823
Prihodi poslovanja (6)	108.321	115.773	116.222	109.485
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (7)	499	303	381	339
Rashodi (3+4)	111.052	118.584	121.578	120.798
Rashodi poslovanja (3)	108.008	115.292	118.599	118.211
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (4)	3.044	3.292	2.979	2.587
Ukupni manjak/višak	-2.232	-2.508	-4.975	-10.975

5. RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA

Iz kretanja ukupno planiranih prihoda i ukupnih rashoda državnog proračuna u 2009. godini planiran je manjak državnog proračuna u iznosu 11,0 milijardi kuna. Planirani manjak državnog proračuna financirat će se razlikom ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja te ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova.

Ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja novim planom za 2009. godinu planirani su u iznosu od 22,1 milijardu kuna. U isto vrijeme, ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova planiraju se na razini 11,1 milijardu kuna.

U strukturi primitaka od financijske imovine i zaduživanja najveći dio u iznosu od 11,9 milijardi kuna ili 53,8% čine primljeni zajmovi. Druga po veličini stavka u okviru primitaka od financijske imovine i zaduživanja, u iznosu 9,8 milijardi kuna, odnosi se na zaduživanje vrijednosnim papirima u čijoj se strukturi najznačajniji dio odnosi na zaduživanje putem inozemnih obveznica koje je novim planom predviđeno u ukupnom iznosu od 8,0 milijardi kuna. Preostali dio primitaka od financijske imovine i zaduživanja odnosi se na povrate danih zajmova u iznosu 413,4 milijuna kuna.

U strukturi izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova najveći dio, od 5,2 milijarde kuna ili 46,8%, imaju izdaci za otplatu za glavnice za izdane vrijednosne papire.

Slijedeća po veličini stavka ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova odnosi se na izdatke za otplatu glavnice primljenih zajmova koji su planirani u iznosu od 4,6 milijardi kuna.

Ostatak ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova odnosi se na izdatke za dane zajmove te izdatke za dionice i udjele u glavnici. Izdaci za dane zajmove su planirani u iznosu od 946 milijuna kuna dok su izdaci za dionice i udjele u glavnici planirani u iznosu 385,3 milijuna kuna.

Tablica 5.: Ukupni prihodi, rashodi i financiranje državnog proračuna

<i>(milijuni HRK)</i>	Ostvarenje 2008.	Plan 2009.	Novi plan 2009.
PRIHODI POSLOVANJA	115.773	116.222	109.485
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	303	381	339
RASHODI POSLOVANJA	115.292	118.599	118.211
RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	3.292	2.979	2.587
RAZLIKA - VIŠAK/MANJAK	-2.508	-4.975	-10.975
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	12.308	15.763	22.129
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	8.360	10.788	11.155
PROMJENA U STANJU DEPOZITA	1.441		
NETO FINANCIRANJE	2.508	4.975	10.975

6. IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI

Ukupni prihodi poslovanja izvanproračunskih korisnika rebalansom za 2009. godinu planirani su u iznosu od 5,3 milijarde kuna što je smanjenje za 3,5% ili 192,4 milijuna kuna u odnosu na iznos planiran za 2009. godinu. U njihovoj strukturi najznačajniji izvor predstavljaju prihodi od administrativnih (upravnih) pristojbi i prihodi po posebnim propisima u iznosu od 2,9 milijardi kuna (55,0% ukupno planiranih prihoda) koji su u odnosu na plan smanjeni za 169,7 milijuna kuna. Najveći dio ovih prihoda odnosi se na prihode vodoprivrede unutar Hrvatskih voda te naknade za zaštitu okoliša unutar Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Slijedeća po veličini stavka prihoda u rebalansu plana izvanproračunskih korisnika za 2009. godinu su pomoći koje čine 31,8% ukupnih prihoda, a planirane su u iznosu 1,7 milijardi kuna. Time su, u odnosu na plan 2009. godine, smanjene 4,6% ili točnije 80,3 milijuna kuna. Od ukupnih pomoći, 80,3% otpada na kapitalne pomoći iz proračuna kod Hrvatskih cesta. U ukupnim prihodima poslovanja slijede prihodi od imovine s udjelom od 12,6% (smanjenje od 63,6 milijuna kuna). Najveći dio prihoda od imovine odnosi se na ostale prihode od financijske imovine kod Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka. Ostatak ukupnih prihoda poslovanja u iznosu od 29,2 milijuna kuna odnosi se na ostale prihode koji su rebalansom plana za 2009. godinu smanjeni za 6,0 milijuna kuna.

Promatrajući po pojedinim izvanproračunskim korisnicima, u rebalansu plana za 2009. godinu, najveće planirane prihode bilježe Hrvatske vode i Hrvatske ceste koji zajedno čine 66,8% ukupno planiranih prihoda poslovanja izvanproračunskih korisnika za 2009. godinu. Najveće smanjenje prihoda poslovanja rebalansom su planirale Hrvatske vode (smanjenje od 230,3 milijuna kuna).

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine planirani su u iznosu od 70,9 milijuna kuna i najvećim dijelom odnose se na prihode od prodaje zemljišta unutar Hrvatskog fonda za privatizaciju.

Sukladno kretanjima na prihodnoj strani, predviđene su određene uštede na rashodnoj strani. Tako su ukupni rashodi poslovanja izvanproračunskih korisnika za 2009. godinu rebalansom njihovih financijskih planova planirani u iznosu od 4,4 milijarde kuna, odnosno za 4,9% ili 223,1 milijun kuna manje u odnosu na plan. U najvećem dijelu odnose se na materijalne rashode koji su smanjeni za 115,5 milijuna kuna na iznos od 2,5 milijardi kuna, a time čine 56,2% ukupnih rashoda. U najvećoj mjeri ovi rashodi odnose se na materijalne rashode za usluge tekućeg i investicijskog održavanja i to na pozicijama Hrvatskih voda i Hrvatskih cesta. Nakon materijalnih rashoda, drugo mjesto zauzimaju ostali rashodi na koje otpada 21,8% ukupnih rashoda poslovanja izvanproračunskih korisnika. Oni su smanjeni za 95,2 milijuna kuna, odnosno na iznos od 953,0 milijuna kuna. Najveći dio ovih rashoda odnosi se na kapitalne pomoći Hrvatskih voda. Na financijske rashode otpada 8,3% ukupnih rashoda poslovanja izvanproračunskih korisnika (najveći dio čine kamate za primljene zajmove kod Hrvatskih cesta). Udio od 6,9% svojim planiranim iznosom od 301,5 milijuna kuna čine rashodi za zaposlene koji su smanjeni za 0,7% odnosno za 2,1 milijun kuna. Pomoći unutar opće države smanjene su 22,1% odnosno na iznos od 203,3 milijuna kuna čime čine 4,7% ukupnih rashoda poslovanja. Preostalih 2,1% ukupnih rashoda poslovanja izvanproračunskih korisnika čine subvencije (90,2 milijuna kuna) te naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade (2,0 milijuna kuna).

Promatrajući po pojedinim izvanproračunskim korisnicima, najveće planirane rashode za 2009. godinu bilježe Hrvatske vode i Hrvatske ceste na koje zajedno otpada 71,4% ukupno planiranih rashoda poslovanja izvanproračunskih korisnika za 2009. godinu. Najveće smanjenje rashoda poslovanja rebalansom su planirale Hrvatske vode (smanjenje od 216,7 milijuna kuna).

Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvanproračunskih korisnika za 2009. godinu rebalansom su smanjeni za 0,6% ili 8,9 milijuna kuna. Time su planirani u iznosu od 1,4 milijarde kuna i najvećim dijelom odnose se na nabavu proizvedene dugotrajne imovine. Najveći dio ukupne nabave nefinancijske imovine izvanproračunskih korisnika za 2009. godinu odnosi se na Hrvatske ceste na koje otpada 78,1% ukupnih nabavki nefinancijske imovine izvanproračunskih korisnika.

Ukupni prihodi izvanproračunskih korisnika za 2009. godinu planirani su u manjem iznosu od ukupnih rashoda za 412,1 milijun kuna. Razlika prihoda i rashoda financirati će se ukupnim primicima od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 2,1 milijarde kuna uz istovremeno ostvarenje ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 794,5 milijuna kuna.

7. PROCJENA UKUPNOG MANJKA/VIŠKA KONSOLIDIRANE OPĆE DRŽAVE

Slijedom ukupno očekivanih prihoda u 2009. godini te u skladu s planiranim rashodima svih razina proračuna opće države, ukupni manjak proračuna opće države iznosi 3,4% procijenjenog bruto domaćeg proizvoda za 2009. godinu.

Tablica 6.: Procjena ukupnog manjka/viška konsolidirane opće države

	2008.	Plan 2009.	Novi plan 2009.
Ukupni manjak/višak državog proračuna, % BDP-a	-0,8	-1,5	-3,3
Ukupni manjak/višak izvanproračunskih korisnika, % BDP-a	-0,1	-0,1	-0,1
Ukupni manjak/višak jedinica lokalne države, % BDP-a	0,0	0,0	0,0
Ukupni manjak/višak opće države, % BDP-a	-0,9	-1,6	-3,4